

Пекельна кухня? Чорнобильська...

Жінка і Чорнобиль. Дивне порівняння? Але так було. Ці слова нероздільні, як небо й земля, сонце та життя. У цьому повністю переконана Надія НЕСВІТ — кухар ІV розряду комерційного підприємства громадського харчування «Зоря». Адже довелося побувати в самісінькому пеклі — епіцентрі Чорнобильської АЕС, що на той час прикувала до себе тисячі поглядів і рук. Вони гасили вихор розгнужданого атома, що вирвався з-під людського контролю.

Нелегко давалися перші будні добровольців, які зголосилися на важку працю, покинувши рідні оселі, рідню, звичну роботу. Попри тривоги за своє здоров'я й утому, вирушали на роботу, часом виконуючи зовсім інші обов'язки. Але над усім домінувало слово «треба».

...Скромна сільська дівчина Надія приїхала з Тріскинь у Сарни і влаштувалась простою робітницею на тодішній комбінат громадського харчування. Не цуралась прибирати приміщення, мити посуд. Щиру та приємну в спілкуванні полюбили, поважали як колеги, так і керівництво. Крок за кроком піднімалась сходинками професійного росту. Придивлялась до кухарів, які вміло чаклували над паруючими каструлями, сковорідками. Невдовзі Надію почали ставити на підміну, а відтак, склавши іспит, присвоїли четвертий розряд кухаря. Знайшла і своє особисте щастя, побравшись із Дмитром. Підставив їй міцне чоловіче плече, став надійною опорою й підмогою життєвих свят і буднів. Залишився сам із синочком, коли дружину відрядили на нелегку вахту в Чорнобиль.

Поїзд мчав її разом з Галиною Ковальчук і Тетяною Ващук у Київ. Минав перший день Великодня. Кожна розгорнула пакунок з наїдками та рум'яною, запашною, власноруч спеченою паскою. Смакували. А думки сполоханими птахами роїлися, забігаючи наперед: хтозна, що їх чекає, куди везуть, де й з ким працюватимуть?

По приїзді в столицю зустріли, зібрали групу з 25 жінок і повезли через Вишгород у Чорнобиль. Поселили у двокімнатній квартирі п'ятиповерхового колись жилого будинку, що вже «дихав» прохолодною пустою. Напевно, подумалось сарненці, тут усе набагато складніше та серйозніше, ніж говорили. На восьму ранку кухарів відвозили прямісінько на територію АЕС. На одному з поверхів височенного приміщення була розташована їдальня. Видали респіратори, дозиметри. Але хіба вони допомагали, коли дехто й користуватися ними не вмів? Переодягалися в білі спецівки, ковпаки, які щодня міняли, заходили в робітничу їдальню.

Закрутілись, завертілись будні. Кухня перетворилась на справжнісінький гарячий цех, де клубочилися випари борщів, супів, котлет, шніцелів, вермішелі, картоплі й ін. Готували їжу на 3 тисячі чоловік. Одразу сідали за столи до 200 стомлених ліквідаторів. Надія Несвіт відповідала за так званий вітамінний стіл – готувала страви із зеленої цибулі, редиски, огірків, різноманітні соки та напої з фруктів. А ще, до всього, видавали шоколад.

До кінця зміни ноги, здавалося, гули, ставали ніби ватними. Скидали спецівки, переодягалися у своє вбрання, сідали в уже вимитий автобус — і до знайомої п'ятиповерхівки, що стала для Надії та подруг на 35 днів другою домівкою. Тут відпочивали, як кажуть, душею і тілом. Але ні на мить не покидало почуття відповідальності за доручену справу...

По-особливому, зрозуміло, тривожились мами за дітей, лічили дні, коли закінчиться таке незвичне відрядження. Мимоволі вирвалося запитання, як у Надії асоціюється чорнобильська кухня з пекельною, що транслюють на телебаченні. «Ні в яке порівняння не йде, - щиро зізналася, - бо чорнобильська по-справжньому пекельна, високовідповідальна робота, була це справа державної ваги. Вивіряла кожного її працівника на громадянську зрілість, професіоналізм, мужність, відданість і, головне, готовність за першим покликом послужити сміливим людям».

Повернулися сарненки додому, зайнялися кожна своєю справою, домашнім господарством. її забрала після комерціалізації громадського харчування керівник КППХ «Зоря»

Любов Руденко. Разом із колегами організували харчування учнів двох училищ, а нині на кухні Сарненського педагогічного коледжу.

- Надія — справжній золотих справ майстер! Пече такі пироги, що ніде такими не смакуєте, - з гордістю каже про підлеглу Любов Іванівна, яка також пройшла випробування на ЧАЕС.

Життя продовжувало свій хід. Згодом молода жінка завагітніла й за дев'ять місяців родина Несвітів поповнилась дівчинкою, яку любовно назвали Юлечка. Хороша дружна сім'я в Надії та Дмитра. Інакше й бути не може, бо хто душею та серцем багатий щирий і відповідальний, тому фортуни на всіх перехрестях життя.

Раїса Бричкова